

Raadplegingsverslag

(RA)1637

21 december 2017

betreffende

"een vragenlijst over de beoordeling door de marktspelers van de transparantie van de informatie die ter beschikking wordt gesteld van iedereen op de groothandelsmarkten voor gas en elektriciteit"

opgemaakt bij toepassing van artikel 23, § 2bis, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van artikel 15/14, §4, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, in verband met artikel 46, §1, van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG

Niet Vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING	3
2. ONDERWERP	4
3. ONTVANGEN REACTIES	5
3.1. Voorstelling van de respondenten	5
3.1.1. CENTRICA.....	5
3.1.2. ENGIE	5
3.1.3. FEBELIEC	6
3.1.4. FEBEG.....	6
3.2. Samenvatting van de antwoorden van de respondenten.....	7
3.2.1. Het transparantieplatform ENTSOE	7
3.2.2. Het transparantieplatform ENTSG	10
3.2.3. De transparantieplatformen van de TNB's.....	11
3.2.4. Problematiek van de publicatie van voorwetenschap	13
3.2.5. Suggesties om de transparantie op de markt te verbeteren	14
4. VASTSTELLINGEN VAN DE CREG	15
BIJLAGE 1	17
BIJLAGE 2	17

1. INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) heeft een openbare raadpleging georganiseerd over de beoordeling door de marktspelers van de transparantie van de informatie die ter beschikking wordt gesteld van iedereen op de groothandelsmarkten voor gas en elektriciteit.

Deze raadpleging vond plaats van 19 oktober tot en met 17 november 2017. De CREG heeft daarvan melding gemaakt op haar website. De respondenten konden hun opmerkingen aan de CREG bezorgen per e-mail. De documenten die in het kader van deze raadpleging werden gebruikt, zijn opgenomen in de bijlage 1 van dit document.

Dit verslag bestaat uit drie delen: het onderwerp, de ontvangen reacties, de vaststellingen van de CREG.

De bijlage 2 van dit verslag bevat een kopie van alle versies van de ontvangen reacties.

Het directiecomité van de CREG keurde dit verslag goed tijdens de vergadering van 21 december 2017.

2. ONDERWERP

1. De goede werking van de groothandelsmarkten voor elektriciteit en gas vereist een totale transparantie van informatie. Het gebrek aan transparantie van de markten leidde tot de financiële crisis van 2008 die belangrijke zwaktes in de werking en de transparantie van de financiële markten blootlegde, waardoor een aantal nieuwe en meer dwingende regels sneller werd opgenomen in verordeningen en richtlijnen. Voor de komende maanden en jaren staan al heel wat aanpassingen van bepaalde verordeningen en richtlijnen op til. De openbare raadpleging bleef beperkt tot de geldende verordeningen en de omgezette richtlijnen inzake transparantie, REMIT en financiële instrumenten.

2. De volledige verwezenlijking van de Europese doelstellingen inzake transparantie die een marktmonitoring beogen door de eigen spelers zal, op nationaal niveau, de monitoring aanvullen betreffende de werking van de markt en de evolutie van de Belgische groothandelsprijzen voor aardgas en elektriciteit die periodiek door de CREG wordt uitgevoerd. De gaswet en de elektriciteitswet vertrouwen aan de CREG immers de bevoegdheid toe om toezicht te houden op "de mate van transparantie, met inbegrip van de groothandelsprijzen" en op "de naleving van de transparantieverplichtingen" door de elektriciteitsmaatschappijen en aardgasbedrijven.

3. De CREG heeft deze openbare raadpleging georganiseerd, aan de hand van een vragenlijst, om de effectieve kwaliteit van de transparantie op deze markten te evalueren, met inbegrip van de verordeningen/richtlijnen inzake transparantie, REMIT en de financiële instrumenten en om van de marktspelers te weten te komen wat hun praktische ervaringen zijn en welke concrete suggesties zij hebben om de goede werking van de markten te verbeteren. Deze raadpleging volgt op de niet-vertrouwelijke studie (F) 1637 van 28 september 2017 van de CREG die als doel heeft de markt te informeren over de vele wettelijke voorschriften, implicaties en gevolgen van de geldende wettelijke Europese verordeningen en de omgezette Europese richtlijnen inzake transparantie, REMIT en financiële instrumenten.

3. ONTVANGEN REACTIES

3.1. VOORSTELLING VAN DE RESPONDENTEN

4. De CREG heeft een reactie ontvangen van 4 respondenten (in alfabetische volgorde): CENTRICA, ENGIE, FEBELIEC en FEBEG.

3.1.1. CENTRICA¹

5. "CENTRICA is een onderneming wier maatschappelijke zetel in het Verenigd Koninkrijk is gevestigd. Ze is actief in de hele energiewaardeketen: de energiehandel, prospectie, productie, opslag, distributie en commercialisering van energie.

6. CENTRICA is een belangrijke energieleverancier in het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Noord-Amerika. Bovendien biedt CENTRICA aan de residentiële consument verschillende producten aan in verband met verbonden huizen (bv. slimme thermostaat, verbonden toestellen ...).

7. CENTRICA Distributed Energy & Power Business levert aan professionele consumenten producten waarmee ze hun energie-efficiëntie kunnen verbeteren en dankzij dewelke ze kunnen beschikken over energieflexibele instrumenten.

8. CENTRICA's Energy Marketing & Trading (EM&T) Business is aanwezig in de Europese energiemarkten met inbegrip van de activiteiten van trading in elektriciteit en gas.

9. CENTRICA heeft een productieactiviteit die focust op het Verenigd Koninkrijk en Ierland, terwijl haar prospectieactiviteit gebaseerd is in de Noordzee. CENTRICA heeft geen productie-eenheid in België.

10. CENTRICA beschikt ook over de eenheid voor gasopslag van Rough in het Verenigd Koninkrijk.

11. In november 2017 heeft CENTRICA REstore overgenomen wier maatschappelijke zetel in Antwerpen is gevestigd. REstore is een operator voor afschakeling en reserves en levert diensten aan zeer grote elektriciteitsconsumenten voor het geautomatiseerd beheer van hun afschakeling en de valorisatie van hun flexibiliteit inzake de consumptie van primaire en tertiaire reserve. Vandaag stelt REstore een maximaal totaal vermogen van meer dan 1,7 GW ter beschikking van de netbeheerders (België, Frankrijk, Duitsland en Engeland)."

3.1.2. ENGIE²

12. "ENGIE is aanwezig in bijna 70 landen over de hele wereld. De groep steunt daarvoor op de beheersing van de hele energiewaardeketen in de domeinen elektriciteit en hernieuwbare energiebronnen, aardgas en energiediensten.

ENGIE is georganiseerd in 24 *Business Units* (BU) waarvan er 5 beschikbaar zijn voor de groep (Exploration & Production International, Global LNG, Global Energy Management, Tractebel Engineering, Gaztransport & Technigaz).

---

¹ <https://www.CENTRICA.com/>.

² <https://www.engie.com/groupe/> en <http://www.engie.be/nl/>.

Wat betreft de elektriciteitsketen is ENGIE aanwezig op het niveau van de gecentraliseerde elektriciteitsproductie en op het niveau van de productie van hernieuwbare energie (hydro-elektriciteit, biomassa, windmolen- en zonne-energie). Daarbij komen nog de activiteiten inzake *trading* en de verkoop van elektrische energie.

Wat betreft de gasketen groepeerde ENGIE de activiteiten bevoorrading, distributie, *trading*, verkoop evenals de exploitatie van nieuwe gascompetenties.

ENGIE is aanwezig in België op het niveau van de productie³, de opslag, de handel in energie en de commercialisering van energie aan de consumenten onder het merk ENGIE-Electrabel."

3.1.3. FEBELIEC

13. "FEBELIEC is de *Federation of Belgian Industrial Energy Consumers*, die de industriële afnemers van elektriciteit en aardgas in België vertegenwoordigt in de dossiers rond het energie- en klimaatbeleid, en dit zowel op Belgisch als op Europees niveau.

14. FEBELIEC heeft zichzelf een dubbel doel gesteld:

- streven naar competitieve prijzen voor elektriciteit en aardgas voor Belgische bedrijven;
- bijdragen tot de bevoorradingszekerheid van energie in België."

3.1.4. FEBEG

15. "FEBEG vertegenwoordigt de elektriciteitsproducenten, de handelaars en leveranciers van elektriciteit en gas evenals de laboratoria in de elektriciteits- en gassector.

16. FEBEG heeft als opdracht:

- te ijveren voor een duurzame, zekere en competitieve energievoorziening door middel van:
  - een vrije en goed functionerende elektriciteits- en gasmarkt;
  - stabiele, gunstige en niet-discriminerende wettelijke, reglementaire en economische randvoorwaarden voor de activiteiten die bestaan uit de productie, de handel of de levering van elektriciteit of gas evenals uit het aanbieden van energiediensten en de laboratoria met betrekking tot deze activiteiten;
- de bedrijven uit de elektriciteits- en gassector te groeperen en hun algemene belangen te behartigen, in het bijzonder op economisch, fiscaal, sociaal en juridisch gebied en op het vlak van het leefmilieu;
- alles wat tot de normatieve, wetenschappelijke of industriële ontwikkeling en vooruitgang van de Belgische elektriciteits- en gasbedrijven kan bijdragen, te bestuderen, aan te moedigen en tot stand te brengen;
- de kwaliteit en de veiligheid van het gegevensverkeer en transacties tussen haar leden en andere marktpartijen te bevorderen, onder meer door de financiële reconciliatie in de Belgische elektriciteits- en gasmarkt administratief te ondersteunen."

---

³ <http://corporate.ENGIE-electrabel.be/wp-content/uploads/2017/02/productiepark-voor-website.pdf>.

3.2. SAMENVATTING VAN DE ANTWOORDEN VAN DE RESPONDENTEN

17. Alle respondenten die hebben gereageerd op de raadpleging en de publicatie van de studie hebben de CREG bedankt voor het werk van de commissie met als doel de transparantie op de markt te verbeteren.

FEBELIEC feliciteert de CREG met de kwaliteit en de duidelijkheid van de studie die aan de raadpleging was gehecht. FEBELIEC hoopt dat de CREG tijdens de komende maanden een *workshop* voor de betrokken partijen (producenten, leveranciers ...) kan organiseren om de studie voor te stellen en de opmerkingen vanwege de marktspelers te verzamelen betreffende de toepassing van de wetgeving op de transparantie in België.

18. CENTRICA heeft de vragenlijsten van de CREG beantwoord als een gebruiker van de transparantieplatformen. *CENTRICA's Energy Marketing & Trading (EM&T) Business* gebruikt de informatie inzake onbeschikbaarheid en beschikbaarheid en betreffende de stromen inderdaad om een beter inzicht te verwerven in de wisselwerking tussen vraag en aanbod en om het risico van haar portefeuille in functie daarvan te beheren.

19. ENGIE heeft deze vragenlijst beantwoord als energieleverancier in België. ENGIE heeft de hele vragenlijst ingevuld door de problematiek betreffende de voorwetenschap evenals de beoordeling van de transparantieplatformen aan te snijden.

20. FEBELIEC heeft niet rechtstreeks geantwoord op de raadpleging, maar reageerde op de studie naar dewelke de raadpleging verwijst.

21. FEBEG heeft de vragenlijst niet ingevuld, maar leverde commentaar op basis van een brief en focuste op de transparantie van de markt.

22. We kunnen de verschillende antwoorden of opmerkingen van de respondenten ten opzichte van de vragenlijst verdelen rond de volgende thema's:

- het transparantieplatform ENTSOE;
- het transparantieplatform ENTSG;
- de platformen ALSI en AGSI+;
- de platformen van de TNB's;
- de problematiek van de publicatie van voorwetenschap;
- suggesties om de transparantie op de markt te verbeteren.

3.2.1. Het transparantieplatform ENTSOE

3.2.1.1. CENTRICA

23. Voor CENTRICA werkt het platform ENTSOE zeer traag. De API⁴ beperkt het aantal returns wat aanleiding geeft tot meerdere telefonische oproepen. Blijkbaar gebruikt ENTSOE niet het recentste ACER-schema.

CENTRICA is niet tevreden over de algemene presentatie van de gegevens en evenmin met de gebruiksvriendelijkheid van het platform ENTSG. CENTRICA wijst ook op problemen inzake de

---

⁴ *Application Programming Interface.*

beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevens voor de 6 thema's van gegevens en op een probleem met de exploitatie van de geleverde gegevens betreffende de *balancing*.

CENTRICA zou de onbeschikbaarheden graag kunnen overlopen volgens publicatiedatum en wenst ook elkaar overlappende onbeschikbaarheden te kunnen identificeren.

CENTRICA zou ook graag beschikken over informatie betreffende de capaciteiten op lange termijn en over een lijst van de gerapporteerde eenheden.

CENTRICA wenst dat ENTSOE:

- nadenkt over een aanpassing van de API daar het geen zin heeft het aantal documenten te beperken;
- de reactiviteit van de site zou verbeteren;
- het volledige ACER-schema zou toepassen.

3.2.1.2. ENGIE

24. ENGIE is van mening dat het transparantieplatform ENTSOE een aanzienlijke gunstige evolutie heeft ondergaan sinds zijn lancering in 2015, zowel inhoudelijk als op het vlak van de informatica.

De lancering in april 2015 van de *ENTSOE Transparency User Group (ETUG)*, waarvan de netwerkkoperatoren, de marktspelers en de bedrijven die de markt analyseren deel uitmaken, was primordiaal voor de ontwikkeling van ENTSOE. Deze groep heeft als doel de problemen van de gebruikers van gegevens met betrekking tot het gebruik en de inhoud van het platform te verzamelen, te analyseren en te rangschikken volgens hun prioriteit teneinde het eens te worden over oplossingen en actieplannen, en die aan te bevelen, voor de evaluatie van het platform ENTSOE en de eventuele uitvoering. Samen met het ACER heeft de gebruikersgroep sleuteldomeinen voor verbetering en evolutie geïdentificeerd: de gebruikersinterface, het downloaden van de gegevens en de kwaliteit van de gegevens.

De revisie van de specifieke gegevens in de voornaamste 6 gegevenssets (laden, productie, transmissie, balancering, onbeschikbaarheid en congestiebeheer) van het transparantieplatform evenals de verbetering van de grafische gebruikersinterface, met inbegrip van de oplossingen voor downloaden, gaven in 2016 een nieuw elan voor progressie aan het platform in en sindsdien streeft ENTSOE ernaar zijn transparantieplatform te blijven verbeteren.

Ondanks de aanzienlijke inspanningen die in bovenvermelde domeinen zijn geleverd, blijft de kwaliteit van de gegevens een grote zorg, inzonderheid met betrekking tot de volledigheid van de gegevens en de controle van de kwaliteit van de gegevens.

De gegevens betreffende de productie en de transmissie vragen bijzondere aandacht op het niveau van de kwaliteit van de gegevens:

- de productiegegevens per beschikbare eenheid op de site en het FTP zouden regelmatig moeten worden bijgewerkt. ENGIE stelt voor om de gegevens ten minste eenmaal per uur bij te werken.

Beide onderstaande voorbeelden illustreren de zorg om de kwaliteit van de gegevens voor de productiegegevens:

- op 10 mei 2017 kwam er een bericht⁵ volgens hetwelk het offshore windmolenpark GEMINI met 150 turbines en een totale capaciteit van 600 MW volledig buiten dienst was gesteld in Nederland. Op dat moment echter was er op het transparantieplatform van ENTSOE geen enkel gegeven beschikbaar in het deel betreffende de productie-eenheden;
  - in het Verenigd Koninkrijk had een windmolenpark, Thanet genaamd, een "actuele geïnstalleerde capaciteit" van 300 MW, terwijl er op ENTSOE stond aangegeven dat de geïnstalleerde capaciteit in het begin van het jaar "N / A" was! Een snelle opzoeking op Google leert dat dit windmolenpark operationeel is sinds 2010.
- De gegevens inzake onbeschikbaarheid en transmissie op de website en het FTP zouden in real time moeten worden bijgewerkt.

ENGIE zou ook graag een tijdsaanduiding hebben voor de publicatie van de gegevens.

ENGIE verklaart ook dat de handleiding van het platform ENTSOE van hoge kwaliteit is wat betreft de details en de technische beschrijvingen voor de implementatie. Deze handleiding wordt bijgewerkt in samenwerking met het ACER en de gebruikers van de groep ETUG. ENGIE zou echter graag hebben dat de bijgewerkte versies sneller worden aangepast. De trage verwerking van de wijzigingen aan de gegevensbeschrijvingen en hun implementatie zijn het gevolg van een al te intensief onderhandelingsproces tussen de TNB's en de regulatoren (voornamelijk het ACER).

Wat betreft haar ervaring met het deel "*News & archives, Dashboard*" stelt ENGIE geen vertrouwen in alle aangekondigde evenementen. Anderhalf jaar geleden werd een gemoderniseerde en gebruiksvriendelijker grafische interface (TP Vision Project) aangekondigd en sindsdien werd de conceptiefase (na een eerste mislukte poging tot implementatie) aangekondigd tijdens de laatste vergadering van de ETUG op 15 november.

ENGIE kent aan het platform ENTSOE de volgende kwaliteiten toe:

- de verzamelde gegevens worden gecentraliseerd, zoals de publicatie van gegevens betreffende de productie, de transmissie, het verbruik en de informatie op de pan-Europese markt;
- de gegevens zijn coherent;
- de tool is *user-friendly*.

Volgens ENGIE is er reden om aan het platform ENTSOE drie verbeteringen aan te brengen:

- een betere stabiliteit van het platform (kortere wachttijd of termijn van onbeschikbaarheid van het platform, en een betere laadsnelheid van de internetpagina);
- een beperking van het aantal elementen van ontbrekende gegevens (bv. de productiegegevens en de voorspellingen inzake wind- en zonne-energie, een grotere transparantie op het transmissienet);
- een verbetering van de juistheid van de gegevens (bv. het handelsverkeer DA stemt niet overeen met de transfercapaciteiten / prijs DA, ontbrekende laadgegevens, onjuist formaat, problemen van zomertijd) door een betere controle van de kwaliteit van de gegevens.

---

⁵ http://geminiwindfarm.com/e_home.html.

3.2.2. Het transparantieplatform ENTSOG

3.2.2.1. CENTRICA

CENTRICA vindt dat het platform ENTSOG een nuttig instrument is voor de eindconsument.

CENTRICA zou graag meer publicaties van TNB's op dit platform hebben.

CENTRICA wenst ook dat ENTSOG:

- de rapporten RSS over de onbeschikbaarheden volgens REMIT mogelijk maakt;
- de API herzielt voor de opzoeken opdat er meer zoekparameters zouden kunnen worden gebruikt;
- een einddatum vaststelt voor de onbeschikbaarheden.

3.2.2.2. ENGIE

25. Volgens ENGIE kan het moeilijk zijn om te surfen op het platform ENTSOG en is daarvoor de nodige ervaring vereist.

Wat betreft de kwaliteit van de gegevens is ENGIE van mening dat de gegevens van ENTSOG moeilijk te vergelijken vallen tussen de verschillende operatoren. Zo geven sommige TNB's hun netto technische capaciteit aan geplande onderbrekingen op (zonder welke geplande onderbreking ook te melden), terwijl anderen de technische capaciteiten en de geplande onderbrekingen afzonderlijk opgeven. In een streven naar transparantie zouden alle TNB's dezelfde definities moeten hanteren.

Bovendien stelt ENGIE soms duidelijke onjuistheden vast in de *forward*-gegevens (bv. seizoenscapaciteiten gespreid over meerdere jaren en vervolgens vlakke capaciteiten op 0 voor de rest van de onderzochte periode).

Wat betreft de geplande onbeschikbaarheden wordt de informatie soms niet gemeld op het platform of is de informatie achterhaald (ten opzichte van de informatie die beschikbaar is op de website van de TNB).

ENGIE is van mening dat de frequentie van de bijwerkingen voldoening schenkt voor sommige TNB's, terwijl dit voor anderen minder goed is.

ENGIE zou op het platform ENTSOG graag over de volgende elementen beschikken:

- gegevens betreffende de *exit* en de eindverbruikers;
- een uitbreiding van de beschikbaarheid van de *forward*-gegevens (technische capaciteit, beschikbaarheid ...) tot ten minste 10 jaar;
- tariefgegevens die momenteel niet beschikbaar zijn in de infrastructuur van het platform;
- een historisch overzicht van de berichten gepubliceerd in het kader van REMIT.

Bovendien wenst ENGIE dat ENTSOG de kwaliteit van de gegevens zou verbeteren en de ontbrekende gegevens zou verminderen.

3.2.2.3. De platformen ALSI en AGSI+

3.2.2.4. CENTRICA

De presentatie van de gegevens en de bijwerkingsfrequentie van de platformen ALSI en AGSI+ zijn voor CENTRICA onvoldoende.

CENTRICA stelde vast dat er een verschil is tussen de publicatiedatum zoals vermeld in de publicatie en het effectieve tijdstip van publicatie op het platform.

CENTRICA verklaart ook dat:

- ALSI en AGSI+ geen toegang bieden tot de gegevens betreffende de onbeschikbaarheden;
- de platformen geen gebruik maken van de schema's van het ACER.

3.2.2.5. ENGIE

26. ENGIE is van mening dat de platformen ALSI en AGSI+ gebruiksvriendelijk zijn.

De gegevens op de platformen ALSI en AGSI+ zouden sneller kunnen worden bijgewerkt dan de huidige termijn van 2 dagen.

Wat betreft de kwaliteit van de gegevens verklaart ENGIE dat het hindert dat sommige SSO's incoherente gegevens kunnen publiceren zonder daarbij op het geschikte tijdstip enige uitleg te verschaffen (bv. NAM voor Norg in de zomer van 2017). Volgens ENGIE moet de coherentie van de gegevens worden gecontroleerd voor ze worden gepubliceerd.

Volgens ENGIE zijn de geleverde gegevens globaal voldoende. Er zouden echter inspanningen moeten worden geleverd om het aantal deelnemers aan deze platformen te verhogen (bv. aantal SSO's die deelnemen op AGSI+).

3.2.3. **De transparantieplatformen van de TNB's**

3.2.3.1. CENTRICA

3.2.3.1.1. *Elia*

CENTRICA vindt dat de website van Elia moeilijk leesbaar is met een computer en bijgevolg niet gebruiksvriendelijk is.

Volgens CENTRICA zijn de beschikbare gegevens onvoldoende, is de frequentie van bijwerking onaangepast en is de kwaliteit van de gegevens onvoldoende.

CENTRICA steunt voornamelijk op ENTSOE voor de publicaties.

CENTRICA merkt ook op dat er onbeschikbaarheden verschijnen en verdwijnen op de website van Elia. Bij gebrek aan een historiek kan een verdwijning worden gezien als een annulatie.

3.2.3.1.2. *Fluxys*

Volgens CENTRICA is de gebruikersinterface moeilijk te gebruiken en niet gebruiksvriendelijk.

3.2.3.2. ENGIE

3.2.3.2.1. *Elia*

27. Volgens ENGIE zijn er soms verschillen tussen de website van Elia en het platform ENTSOE wat betreft de buitendienststelling van de transmissielijnen. Het is dan, volgens ENGIE, moeilijk om de betrouwbare bron te identificeren.

Voor de prognoses inzake belasting / wind / fotovoltaïsche energie wordt de bron van de meteorologische gegevens blijkbaar niet vermeld.

Volgens ENGIE zijn de drie troeven van het platform van Elia de volgende:

- de grote beschikbaarheid van de gegevens;
- het snelle surfen;
- de structuur van het platform.

Volgens ENGIE dienen de volgende verbeteringen te worden aangebracht:

- de historiek van de REMIT-berichten toevoegen;
- de exacte kalender van de onbeschikbaarheden van de componenten van het net invoegen;
- het exacte tijdstip toevoegen bij de datum van publicatie betreffende de onbeschikbaarheid van de componenten van het net.

3.2.3.2.2. *Fluxys*

De handleiding van het platform van Fluxys bevat gedetailleerde uitleg bij de inhoud van het platform en wordt dus zeer op prijs gesteld.

Volgens ENGIE zijn de drie troeven van het platform van Fluxys de volgende:

- de volledigheid van de gepubliceerde gegevens;
- de organisatie van het platform;
- de beschikbaarheid van het platform.

Volgens ENGIE dienen de volgende verbeteringen te worden aangebracht:

- de mogelijkheid om een grotere hoeveelheid gegevens in één keer te laden;
- de mogelijkheid om gegevenstabellen op een scherm zichtbaar te maken;
- de toevoeging van een grafische interface die toelaat gegevens zichtbaar te maken;
- de mogelijkheid om de laadtijd van de gegevens te verkorten.

3.2.4. Problematiek van de publicatie van voorwetenschap

3.2.4.1. ENGIE

De toepassing van de regelgeving wordt bij ENGIE voornamelijk gecoördineerd door haar *Business Unit Global Energy Management* (BU GEM) en wordt vooral verzekerd door de reguleringsdiensten *BU / GEM / Legal / Compliance*.

BU GEM is de business unit van ENGIE die belast is met het beheer van de activa van de groep en van alle activiteiten inzake *trading* van de groep. De groep heeft een entiteit die wordt gereguleerd door MIFID, ENGIE Global Markets genaamd; ze staat onder het toezicht van de bank- en financiële regulatoren onder wie ACPR en AMF en de FSMA in België. Als gevolg van haar specifieke kenmerken heeft de BU GEM een eigen organisatie gecreëerd teneinde haar conformiteit ten aanzien van de kwesties van marktmisbruik te verzekeren voor haar tradingactiviteiten; deze BU bestaat uit de volgende teams:

- regulering van de markt voor de opvolging van de ontwikkelingen in de markt;
- interne controle en compliance, gericht op de ethiek via preventie en controles;
- *trading / Risk Department* voor het opsporen van marktmisbruiken;
- juridisch, belast met de monitoring van de regelgeving en met onderzoeken.

De publicatie van voorwetenschap in het kader van REMIT wordt voor de groep ENGIE verzekerd door de *Business Unit Global Energy Management*; daarbij wordt gebruik gemaakt van het transparantieplatform van ENGIE.

ENGIE heeft interne procedures en beleidslijnen opgesteld en ingevoerd om zich te schikken naar eender welke verplichting inzake de publicatie van voorwetenschap waaraan ENGIE zou kunnen worden onderworpen. Dit omvat operationele richtlijnen voor de publicatie van voorwetenschap evenals monitoring om eender welke tekortkoming te identificeren ten aanzien van de verplichting om op efficiënte wijze en te gepaste tijde te publiceren. De opvolging van de efficiënte en tijdige publicatie van relevante informatie steunt op kritieke prestatie-indicatoren (KPI).

ENGIE maakt een onderscheid tussen elektriciteit en gas:

- voor elektriciteit: ENGIE heeft interne procedures en beleidslijnen ingevoerd voor de publicatie van voorwetenschap op het transparantieplatform ENGIE door specifieke teams in de centrales die worden beheerd door ENGIE of voor dewelke ENGIE specifieke akkoorden heeft gesloten krachtens dewelke zij verplicht is verslag uit te brengen over de voorwetenschap;
- voor gas: de uitvoering van REMIT voor de gasactiviteit is verschillend ten opzichte van de regeling in het domein van elektriciteit, daar ENGIE in het geval van gas niet de eigenaar is van de voorwetenschap. We lezen immers in de Guide ACER: "*the disclosure obligation is [...] related to inside information in respect of business or facilities which the market participant of the respective undertakings own(s) or control(s), [... and] in respect of business or facilities for whose operational matters the market participant or respective undertaking is responsible.*" Bijgevolg gaat ENGIE ervan uit dat de transmissienetbeheerders gehouden zijn de informatie te publiceren, daar zij als enigen beschikken over de samengevoegde relevantie informatie voor de markt.

Overeenkomstig de REMIT-regelgeving voldoet voorwetenschap aan vier cumulatieve criteria, i.e. informatie:

- van nauwkeurige aard; en

- die niet openbaar is gemaakt; en
- die al dan niet rechtstreeks verbonden is met een of meerdere voor groothandel bestemde energieproducten; en
- die een grote weerslag zou kunnen hebben op de prijzen van die voor groothandels bestemde energieproducten indien ze openbaar werd gemaakt.

Om te bepalen of er al dan niet aan deze vier criteria is voldaan heeft ENGIE interne richtlijnen uitgewerkt om aan de operationele teams gedetailleerde en precieze informatie te verstrekken over elk van deze criteria in het licht van de *guidances* van het ACER en de aanwijzingen van de nationale regulatoren.

Voor de activiteiten in verband met elektriciteit past ENGIE de indicatieve drempel van 100 MW toe zoals vastgesteld door het ACER. Volgens ENGIE is dit een volkomen pertinente en gepaste drempel voor de publicatie van voorwetenschap in België.

Wat betreft de gasactiviteiten is ENGIE niet de eigenaar van de voorwetenschap. ENGIE baseert zich hoe dan ook op de drempel die de nationale regulatoren opgeven wanneer zij beschikbaar zijn.

3.2.5. Suggesties om de transparantie op de markt te verbeteren

3.2.5.1. CENTRICA

Volgens CENTRICA zouden de gegevens bijna in reële tijd beschikbaar moeten zijn.

Bovendien zou men de systeemoperatoren ertoe moeten verplichten transparantie-informatie en interne informatie te publiceren op gecentraliseerde platformen en in een genormaliseerd formaat. De overige marktspelers moeten daartoe worden aangespoord door de verantwoordelijkheid van de marktspelers te beperken in geval van technische tekortkomingen van het platform. In dit verband is er een rol weggelegd voor de CREG, de CEER en het ACER.

Met betrekking tot de platformen die worden beheerd door ENTSOE en ENTSG en de andere gegevenseigenaars in België is CENTRICA niet helemaal tevreden over de kwaliteit van de gegevens die worden gepubliceerd als fundamentele gegevens en evenmin over het niveau van beschikbaarheid van de gegevens voor het gebruik dat de marktspelers ervan maken. Het ACER en de CEER zouden meer aandacht moeten hebben voor de verbetering van de kwaliteit van de fundamentele gegevens.

3.2.5.2. ENGIE

Wat betreft de REMIT-berichten heeft ENGIE grote inspanningen geleverd om de kwaliteit en de helderheid van haar publicatie te verzekeren in overeenstemming met de door het ACER gevraagde specifieke gegevensstructuur. ENGIE betreurt dat de andere marktspelers niet aan dezelfde eisen voldoen.

Wat betreft de transmissiegegevens vraagt ENGIE om te verzekeren dat de informatie betreffende de onderbrekingen van het net betrouwbaar zou zijn. Het is zeer belangrijk erop toe te zien dat de TNB's tijdig nauwkeurige informatie publiceren over de onbeschikbaarheden en dat die informatie coherent is met de publicatie op het platform ENTSOE.

Wat betreft de *Flow-Based Market Coupling* beschrijft de flow based impliciet het hele transmissienet zodat er totale transparantie zou moeten zijn op alle lijnen (niet alleen de lijnen die worden beschreven in de *Flow-Based* maar alle lijnen die kunnen veranderen in de matrix PTDF). Alle informatie betreffende de markt moet openbaar zijn.

3.2.5.3. FEBEG

FEBEG steunt de oprichting van een uniek Europees platform dat het voor de marktoperatoren mogelijk zou maken alle relevante informatie op vlotte, snelle, efficiënte en gebruiksvriendelijke wijze te raadplegen.

FEBEG wenst ook te benadrukken dat het belangrijk is om te beschikken over billijke spelregels daar, de eerlijke mededinging buiten beschouwing gelaten, de voorkeursbehandeling die sommige marktspelers genieten ertoe leidt dat de marktresultaten niet optimaal zijn. Bijgevolg is FEBEG van mening dat de indicatieve drempel van 100 MW van het ACER, die momenteel wordt toegepast, zeer belangrijk is. FEBEG geeft de voorkeur aan een harmonisatie op Europees niveau boven een benadering van geval tot geval.

FEBEG wenst te benadrukken dat het nog aan duidelijkheid ontbreekt wat betreft de transparantie van de gasinfrastructuur:

- het behoort tot de verantwoordelijkheid van de eigenaar van een goed om alle relevante informatie betreffende zijn activa te publiceren; dat is niet de verantwoordelijkheid van de *shipper*;
- de eigenaar van de gasinfrastructuur moet niet alleen informatie over de beschikbaarheid van zijn infrastructuur maar ook over de gasstromen publiceren.

4. VASTSTELLINGEN VAN DE CREG

28. De CREG zal rekening houden met de verschillende bezorgdheden van de respondenten in de gesprekken die de commissie zal voeren in het kader van het ACER en de CEER, maar ook in haar wisselwerking met beide TNB's, i.e. Elia en Fluxys.

29. De CREG stelt vast dat de actoren opmerken dat de Europese transparantieplatformen nog moeten worden verbeterd.

Het platform ENTSOE moet nog worden verbeterd op het niveau van:

- de stabiliteit en de reactiviteit van het platform;
- de volledigheid;
- de juistheid van de gegevens;
- de conformiteit ten opzichte van het ACER-schema.

Ook aan het platform ENTSONG moeten verbeteringen worden aangebracht op het niveau van:

- de vergelijkbaarheid van de gegevens;
- de juistheid van sommige gegevens (bv. *forward*-gegevens);
- de volledigheid en de bijwerking van de informatie betreffende de onbeschikbaarheden en de uitvoering
de tool RSS;
- de frequentie van bijwerking van de gegevens;

- de reikwijdte van de zoekparameters;
- de participatie met de TNB's.

Ook de platformen ALSI en AGSI+ moeten nog vorderingen maken op het niveau van:

- de publicatietermijn van de informatie;
- het aantal deelnemers op deze platformen;
- het schema dat wordt gebruikt om te voldoen aan de ACER-criteria;
- de coherentie van de gegevens.

30. De websites van de Belgische TNB's worden geacht een goede structuur te bezitten en ook hun beschikbaarheid krijgt een goede beoordeling.

Aan de website van Elia zouden de historiek van de REMIT-berichten, een nauwkeurige tijdsaanduiding van de publicaties en een kalender van de onbeschikbaarheden van het net moeten worden toegevoegd. Voor de prognoses inzake laden of hernieuwbare productie zou een verwijzing moeten worden toegevoegd naar de meteorologische gegevens waarmee rekening is gehouden. De website van Elia moet nog worden verbeterd wat betreft de kwaliteit van de gegevens, de frequentie van de bijwerkingen en de stabiliteit van de gegevens betreffende onbeschikbaarheden.

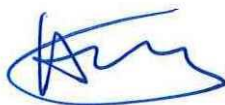
Op de website van Fluxys moeten er verbeteringen worden aangebracht op het vlak van de laadtijd, het volume van de geladen gegevens en de visualisatie van de gegevens alsook de gebruiksvriendelijkheid van de gebruikersinterface.

31. Wat betreft de publicatie van voorwetenschap zijn de marktspelers voorstander van een Europese drempel en wensen ze dat de informatie in een genormaliseerd formaat op een Europees platform zou worden gepubliceerd. De besprekingen betreffende de publicatiedrempels worden momenteel gevoerd binnen de Europese werkgroepen.

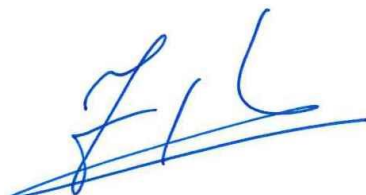
32. De CREG zal de marktspelers op de hoogte blijven houden van de evolutie van de regelgeving en zou in de toekomst een workshop kunnen organiseren zo een van de spelers daartoe een verzoek indient.

***

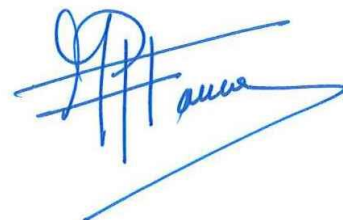
Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Documenten die in het kader van de raadpleging werden gebruikt

Openbare raadpleging, door middel van een vragenlijst, over de beoordeling door de marktspelers van de transparantie van de informatie die ter beschikking wordt gesteld van iedereen op de groothandelsmarkten voor gas en elektriciteit (<http://www.creg.be/nl/openbare-raadplegingen/openbare-raadpleging-door-middel-van-een-vragenlijst-over-de-beoordeling-door>).

Raadplegingsdocument(en) :

- Publiek raadplegingsdocument (PRD)1637 van 19/10/2017 ;
- Vragenlijst om te polsen naar de beoordeling door de marktspelers van de transparantie van de informatie die ter beschikking wordt gesteld van iedereen op de groothandelsmarkten voor gas en elektriciteit.

BIJLAGE 2

Kopie van alle versies van de ontvangen reacties

CENTRICA

ENGIE

FEBEG

FEBELIEC

<http://www.creg.be/nl/openbare-raadplegingen/openbare-raadpleging-door-middel-van-een-vragenlijst-over-de-beoordeling-door>.